

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ПАЦІЄНТІВ ОРТОПЕДИЧНИМ ЛІКУВАННЯМ НЕЗНІМНИМИ ПРОТЕЗАМИ

Рамусь А.М., Рамусь М.О., Ярковий В.В.

Полтавський державний медичний університет
Кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології

Актуальність

Незнімне протезування є провідним напрямом у сучасній ортопедичній стоматології завдяки його функціональним і естетичним перевагам. Оцінка задоволеності пацієнтів дозволяє не лише підвищити якість лікування, але й запобігти розвитку ускладнень. Проте питання ефективності та довготривалого комфорту користування протезами досі залишаються актуальними та потребують наукового обґрунтування.

Мета дослідження

Проаналізувати рівень задоволеності пацієнтів, які користуються незнімними зубними протезами, на основі анкетного опитування серед жителів м. Полтави та Полтавського регіону.

Матеріали і методи дослідження

У дослідженні брали участь 56 пацієнтів віком від 31 до 79 років, які були розподілені на три групи за терміном користування протезами:

- вперше запротезовані,
 - користуються до 5 років,
 - користуються понад 5 років.
- Збір даних здійснювався за допомогою авторської анкети з 2 блоків (60 та 75 балів). Статистичний аналіз проводився в програмі JASP із використанням ANCOVA і тесту Вілкоксона.

Результати дослідження

Виявлено тенденцію до зниження загальної задоволеності з 55,87 бали (93,1%) до 44,75 бали (74,6%) при збільшенні тривалості користування незнімними протезами.

▽ Загальне зниження склало 18,5%.

Ускладнення у користуванні та догляді за протезами демонструють зростання: від 34,27 бали (45,7%) 1 групи до 47,93 бали (63,9%) 3 групи.

Δ Загальне підвищення скарг становить 18,2% між усіма групами

За результатами статистичного аналізу коваріації (ANCOVA) та рангового порівняння за Вілкоксоном.

Найбільш значущий чинником, який вплинув на зниження рівня задоволеності, було визнано якість гігієнічного догляду за протезом: $F = 7,389$; $p < 0,001$

Найменший вплив — зручність користування конструкцією: $F = 3,172$; $p < 0,003$

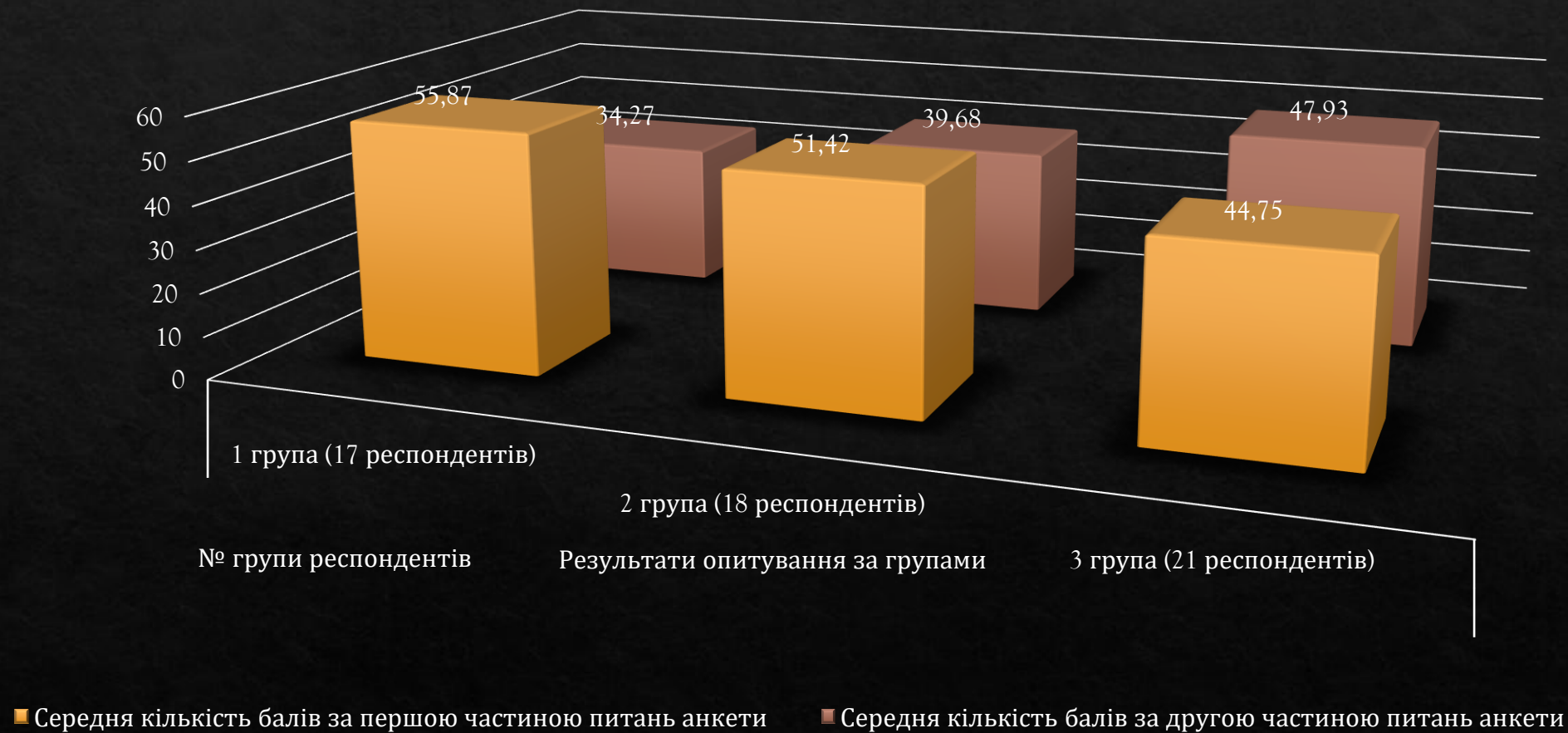
У другому блоці питань найбільш проблемним виявився критерій зручності самостійного гігієнічного догляду за протезом, що супроводжувався високою варіативністю відповідей : $F = 7,675$; $p = 0,001$.

Натомість найменше значення F у цьому блоці було зафіксовано для критерію задоволеності формою зубів у незнімному протезі ($F = 0,525$; $p = 0,596$), що свідчить про низький рівень варіації відповідей та незначний вплив цього чинника на загальну оцінку якості протезування.

Середнє значення результатів анкетування за першою та другою частиною анкети

Рівень задоволеності результатами незнімного протезування у залежності від терміну користування

Середнє значення результатів анкетування за першою та другою частиною анкети

Висновки

Проведене дослідження виявило, що рівень задоволеності пацієнтів незнімними ортопедичними конструкціями знижується зі збільшенням тривалості їх використання. Найбільш суттєве зниження відзначено у пацієнтів, які користуються протезами понад 5 років, що супроводжується зростанням кількості функціональних і гігієнічних скарг. Визначальним чинником впливу на задоволеність виявилась якість гігієнічного догляду за протезом, тоді як показники зручності користування та естетичної форми мали менший вплив.

Результати дослідження підкреслюють необхідність регулярного клінічного контролю за станом ортопедичних конструкцій, індивідуалізованого підбору засобів гігієни та своєчасного планування повторного протезування для підтримання високого рівня задоволеності та якості життя пацієнтів, на всіх етапах користування незнімними ортопедичними конструкціями.

Літературні джерела

- ◇ Gade J. et al. Eur J Mol Clin Med. 2021.
- ◇ Wąsacz K. et al. Dent Med Probl. 2022.
- ◇ Grech J., Antunes E. J Mater Res Technol. 2019.
- ◇ AlSaggaf AU et al. Cureus. 2024.
- ◇ Ma YH et al. J Dent Sci. 2023.
- ◇ Pasupuleti MK et al. Open Dent J. 2024.